



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 284/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Reném Nguyenom, Moyzesova 471/1, Partizánske, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 21 Cb 2/2016 z 23. mája 2017, rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 204/2017 z 5. decembra 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Obdo 81/2020 z 27. apríla 2021 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 17. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 21 Cb 2/2016 z 23. mája 2017, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 204/2017 z 5. decembra 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Obdo 81/2020 z 27. apríla 2021. Navrhuje napadnutý rozsudok okresného súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal sťažovateľku (žalovanú) vydať obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“), predmet lízingu – vibračný stroj UNUVERSAL 400 – výrobnú linku, VČ 1201, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný

súd po vykonaní dokazovania (body 8 až 19 napadnutého rozsudku) dospel k záveru, že sťažovateľka nadobudla predmet lízingu do svojho výlučného vlastníctva so súhlasom sťažovateľky v zmysle § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka písomnou kúpnu zmluvou uzavretou 18. novembra 2013, a to protokolárnym prevzatím predmetu lízingu prostredníctvom sťažovateľky, ktorú na to žalobkyňa splnomocnila tak v kúpnej zmluve, ako aj v lízingovej zmluve z rovnakého dňa. K predčasnému ukončeniu lízingovej zmluvy došlo na základe výpovede danej sťažovateľke žalobkyňou 10. marca 2014, a to pre porušenie zmluvnej povinnosti sťažovateľky platiť žalobkyni riadne a včas lízingové splátky splatné 5. januára 2014 a 5. februára 2014, s ktorými bola sťažovateľka v omeškaní viac ako 25 dní, v dôsledku čoho jej zaniklo právo nakladať s predmetom lízingu a vznikla jej povinnosť vrátiť predmet lízingu žalobkyni.

3. Sťažovateľka presvedčená o tom, že žalobkyňa nie je vlastníčkou predmetu lízingu, podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie, v ktorom namietla, že okresný súd nevyzval sťažovateľku na záverečné zhrnutie jej návrhov a na vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, že sa okresný súd nevysporiadal s obranou sťažovateľky, že v danom prípade nešlo o kúpnu zmluvu, ale o zmluvu o dielo, v súvislosti s čím nevykonal výsluch sťažovateľkou navrhovaných svedkov, ale pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaného dokazovania nevyplývali, a to najmä vo vzťahu k nadobudnutiu vlastníckeho práva k predmetu lízingu.

4. Krajský súd (bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie) napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny [§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)]. V odôvodnení uvedeného rozsudku krajský súd uviedol, že, vychádzajúc zo skutočnosti, že po vydaní rozsudku okresného súdu sťažovateľka predmet lízingu dobrovoľne odovzdala žalobkyni (čím potvrdila dôvodnosť žaloby), avšak svoje odvolanie nevzala späť a ani žalobkyňa nevzala späť žalobu, konanie nemohol zastaviť, ale vychádzal zo stavu, ktorý existoval v čase vydania napadnutého rozsudku.

5. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie [§ 420 písm. f) CSP], v ktorom zopakovala v podstate identické námietky ako v odvolaní proti rozsudku okresného súdu.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi [§ 447 písm. f) CSP]. V odôvodnení uvedeného uznesenia najvyšší súd poukázal na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok, pričom s argumentáciou sťažovateľky týkajúcou sa povahy jednotlivých zmlúv sa vysporiadal v rámci vykonaného dokazovania už okresný súd, ktorý obsah zmluvných dojednaní považoval za jednoznačný a ktorý za účelovú a nepravdivú označil obranu sťažovateľky, že je vlastníčkou predmetu lízingu. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že ju okresný súd nevyzval na záverečné zhrnutie jej návrhov a na vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, najvyšší súd z obsahu zápisnice z pojednávania konaného 23. mája 2017 zistil, že tomu tak skutočne bolo. V tejto súvislosti najvyšší súd uviedol, že z obsahu uvedenej zápisnice je zrejmé, že právny zástupca sa vyjadril k právnej stránke veci, že odkázal na obsah jeho doterajších tvrdení, a to najmä na jeho vyjadrenie zo 17. februára 2017, v ktorom podrobne vysvetlil dôvody, pre ktoré nepovažuje žalobu za dôvodnú, a že „záverom konštatoval, že momentálne nemá ďalej čo uviesť“. Z obsahu uvedenej zápisnice ďalej vyplýva, že sťažovateľka konštatovala, že predložila všetky listiny, ktoré mala k dispozícii, a nové návrhy na dokazovanie nemala. Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd konštatoval, že okresný súd nepostupoval správne, keď nevyzval sťažovateľku

na prednesenie záverečnej reči, avšak sťažovateľka a jej právny zástupca mali možnosť vyjadriť sa k právnej stránke veci a vykonanému dokazovaniu, a teda zásah do ich procesného práva nedosahuje takú intenzitu, ktorá by zakladala porušenie práva sťažovateľky na spravodlivý proces.

## II.

### Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], opakujúc argumenty, ktoré vzniesla v konaní pred všeobecnými súdmi, tvrdí, že napadnutý rozsudok okresného súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie sú náležite odôvodnené, a to najmä vo vzťahu k otázke, prečo by sťažovateľka mala byť kupujúcou výrobnéj linky, a nie objednávateľkou diela v danej veci, ktorú považuje za významnú pre spravodlivé rozhodnutie v danom spore. Z uvedeného dôvodu je sťažovateľka presvedčená, že žaloba o vydanie veci nebola správnym procesným prostriedkom pre žalobkyňu, ktorá o vydanie veci nemohla žiadať, keďže ju nevlastnila. Keby všeobecné súdy pripustili sťažovateľkou navrhované dôkazy a umožnili jej predniesť záverečnú reč, posúdili by právny vzťah podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka a žalobu zamietli.

## III.

### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 1 listiny a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 21 Cb 2/2016 z 23. mája 2017 (bod 2), rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Cob 204/2017 z 5. decembra 2018 (bod 4) a uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 Obdo 81/2020 z 27. apríla 2021 (bod 6), s ktorými sťažovateľka nesúhlasí a považuje ich za nedostatočne odôvodnené, a to vo vzťahu k dokazovaniu vykonanému okresným súdom (§ 185 a nasl. CSP) a jeho postupu, keď na pojednávaní konanom 23. mája 2017 sťažovateľku a jej právneho zástupcu nevyzval na prednesenie záverečnej reči (§ 182 ods. 4 CSP).

9. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05); vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Skutkový stav a práve závery všeobecného sudu sú predmetom kontroly zo strany ústavného sudu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. ÚS 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

### **III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu**

10. Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy). Sťažovateľka mohla proti napadnutému rozsudku okresného súdu podať opravný prostriedok – odvolanie, čo aj urobila, a krajský súd o ňom rozhodol. Keďže právomoc krajského súdu predchádzala právomoci ústavného súdu poskytnúť ochranu právam sťažovateľky, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

### **III.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu**

11. Ústavný súd, považujúc ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu za podanú včas (§ 124 zákona o ústavnom súde), posudzujúc napadnutý rozsudok krajského súdu, skúmal, či sa krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu (bod 2) neodchýlil od prípustného výkladu relevantných právnych noriem upravujúcich dokazovanie (§ 185 a nasl. CSP v spojení s § 383 CSP) a priebeh pojednávania (§ 182 ods. 4 CSP). Keďže prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05) a odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, vzal pritom na zreteľ i rozsudok okresného súdu č. k. 21 Cb 2/2016 z 23. mája 2017.

12. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Súčasťou obsahu tohto základného práva je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto

aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

13. Vyhodnotenie, ktorá skutočnosť tvrdená a dokazovaná v civilnom sporovom konaní je pre rozhodnutie vo veci samej významná a ktorá nie, je doménou rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Ústavnému súdu nemožno odňať právomoc kasačného zásahu do tohto hodnotenia vtedy, keď je v rozpore so zákonným príkazom vyjadreným v § 191 CSP v miere spôsobilej postaviť konanie i jeho výsledok do pozície nespravodlivosti a neobjektívnosti. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá napriek pomenovaniu nevytvára všeobecnému súdu priestor pre ľubovoľné (svojoľné) hodnotenie dôkazov. Prípadná svojoľňa v procese hodnotenia dôkazov je nežiaducim prvkom v súdnom konaní, ktorý zakladá nielen rozpor postupu a naň nadväzujúceho súdneho rozhodnutia so zákonom, ale aj so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, lebo svojoľňa konajúceho súdu je hrubým narušením spravodlivostnej kvality a objektivity súdneho rozhodovania (I. ÚS 125/2020).

14. Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že hoci tento článok zaväzuje súd, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, neznamena to, aby na každý argument strany konania dal podrobnú odpoveď (rozsudok ESLP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, § 61). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Medziiným, je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré strana konania môže podať na súdy, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91). Skutočnosť, že súd neprejedná každú podrobnosť tvrdenú stranou konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého prejednania veci. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo strany konania byť vypočutou a aby súd posúdil tvrdenia strany konania, hoci sa to explicitne neodráža v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. 10. 1986, D. R. 49, s. 67, 74). Odvolací súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, č. 20772/92).

15. Rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci konania (osobitne strany civilného sporového konania) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka (strany sporu), nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov (sporových strán) sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (m. m. PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02, II. ÚS 135/05, IV. ÚS 126/09). Táto ústavná zásada zaručuje len procedurálnu rovnosť v určitom konaní, nie „rovnosť“ v zmysle rovnakého či dokonca želaného výsledku pre každého účastníka takéhoto konania. Aplikácia princípu rovnosti zbrani v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania, z čoho vyplýva, že je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné, a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane. Konajúci súd totiž popri rovnosti účastníkov konania musí zaručiť

aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane (III. ÚS 402/08, ZNaU 25/09). Z uvedeného vyplýva, že zásada rovnosti účastníkov konania nie je absolútna. Procesnú rovnosť nemožno vykladať tak, že by zákonodarca nemohol stanoviť rozdielny rozsah procesných práv a povinností v rôznych druhoch konania, musí však rešpektovať rovnaký rozsah procesných práv a povinností v konaniach so zhodným predmetom konania.

16. Ani ESLP nie je toho názoru, že strany sporu sa musia nachádzať v úplne identickom postavení, a to ani v trestnom konaní (pozri napríklad rozhodnutie Oyston proti Spojenému kráľovstvu z 22. 1. 2002 č. 42011/98), ani v civilnom konaní (porov. rozsudok vo veci Kenedy proti Spojenému kráľovstvu z 18. 5. 2010 č. 26839/05 či rozsudok vo veci Batsanina proti Rusku z 26. 5. 2009 č. 3932/02). Európsky súd pre ľudské práva tak napríklad akceptoval rozdielne lehoty na výkon niektorých procesných úkonov pri jednotlivých stranách konania, ak taký rozdiel nemal žiadny vplyv na postavenie sťažovateľa. Toto právo je teda právom obmedziteľným, pretože odlišné zaobchádzanie s účastníkmi konania je za určitých okolností súladné s dohovorom.

17. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že vykonané dokazovanie nepreukázalo opodstatnenosť žalobkyňou uplatneného nároku na vrátenie predmetu lízingu, ústavný súd poukazuje na to, že strany civilného sporového konania môžu realizovať ich procesné oprávnenia prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky (§ 149 CSP).

18. Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľke bol daný náležitý procesný priestor, aby sa ku skutkovým tvrdeniam žalobkyne, ako aj k dôkazom vykonaným okresným súdom vyjadрила. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade nič nenasvedčuje tomu, že by sa okresný súd dopustil svojvôle v procese hodnotenia dôkazov spôsobilej spochybníť objektivitu súdneho rozhodovania. Krajský súd bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, pričom nešlo o prípad, keď by dokazovanie zopakoval alebo doplnil. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nepoprela skutočnosť, že ďalšie návrhy na dokazovanie nemala (bod 6), ani skutočnosť, že po vydaní rozsudku okresného súdu predmet lízingu dobrovoľne odovzdala žalobkyni (bod 4).

19. Za danej situácie sa námietka porušenia základného práva sťažovateľky posunula do výlučne akademickej roviny a v takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov vyhranene prikláňa k odmietnutiu v takejto veci rozhodovať (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 122/99 z 8. septembra 1999 publikované v Sbírcе nálezů a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, s. 315 a nasl.), pretože tu chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľky (m. m. IV. ÚS 242/08).

20. Ani skutočnosť, že krajský súd osobitne nereagoval na námietku sťažovateľky, že okresný súd na pojednávaní konanom 23. mája 2017 sťažovateľku a jej právneho zástupcu nevyzval na prednesenie záverečnej reči, nie je spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov napadnutého rozsudku krajského súdu. Uvedenou námietkou sťažovateľky sa zaoberal najvyšší súd, ktorý preskúmaním obsahu zápisnice z uvedeného pojednávania zistil, že sťažovateľka a jej právny zástupca mali možnosť vyjadriť sa k právnej stránke veci a vykonanému dokazovaniu, a teda zásah

do ich procesného práva nedosahuje takú intenzitu, ktorá by zakladala porušenie práva sťažovateľky na spravodlivý proces (bod 6).

21. Vo vzťahu k danej problematike odborná právnická literatúra uvádza, že „Obsahom záverečnej reči je stručné a vecné zhrnutie substancovaných skutkových tvrdení, vyjadrenie k priebehu a výsledkom dokazovania a k právnej stránke veci. Súd musí dbať na to, aby záverečná reč sporovej strany alebo jej zástupcu nenahrádzala úkony, na ktoré bola strana povinná v predchádzajúcich štádiách konania a aby v rámci prednesov nedochádzalo k neúčelným odklonom od predmetu sporu. Prezentované právne názory strán a ich zástupcov by mali byť obmedzené na podstatu argumentácie, bez rozsiahleho a popisného explikovania... Výkon práva záverečnej reči je v individuálnej dispozícii oprávnenej osoby. Stranu a jej zástupcu súd na záverečný prednes na pojednávaní iba vyzýva, nemôže ich k tomuto úkonu žiadnym spôsobom nútiť, ani podmieňovať skončenie dokazovania alebo pojednávania riadne prednesenou záverečnou rečou. Záverečná reč môže spočívať aj v tom, že strana alebo jej zástupca iba odkáže na obsah svojich doterajších písomných podaní a prednesov a prípadne zdôrazní svoj konečný procesný návrh.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 676 – 679).

22. Ústavný súd na záver k rozhodnutiu krajského súdu v kontexte námietok sťažovateľky dodáva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nepatrí právo sporovej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sporová strana predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 284/08). Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok. Preto skutočnosť, že sa sťažovateľka s názormi všeobecných súdov nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí.

23. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

### **III.3. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu**

24. Za ústavne konformný a udržateľný považuje ústavný súd aj záver najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky podľa § 447 písm. f) CSP. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je zjavne neodôvodnené, pričom zároveň neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup, resp. svojvoľné závery tohto súdu, nemajúce oporu v Civilnom sporovom poriadku (§ 438 a nasl.). Súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno

bez ďalšieho považovať za porušenie označeného práva. V inom prípade by totiž najvyšší súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

25. Keďže medzi uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Bratislave (detašované pracovisko) 19. mája 2022**

**Miloš Maďar**  
**predseda senátu**